

O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY
Grupa BPS

***SPRAWOZDANIE ZARZĄDU z DZIAŁALNOŚCI
ORZESKO-KNUROWSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
z siedzibą w Knurowie
za okres od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku***

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

1. Dane ogólne o Banku

Nazwa	Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
Forma prawna	Spółdzielnia
Fundusz założycielski	28 554 tys. zł, tj. 6 640 tys. Euro
KRS	0000073075
REGON	000496828
NIP	969-09-08-264
Kraj siedziby	Polska
Siedziba	Knurów
Adres	44-194 Knurów, ul. Kosmonautów 9a
Strona internetowa	www.okbank.pl
Data powstania	1904 r.
Teren działania	Cały kraj

Posiadane jednostki organizacyjne Banku :

Centrala Banku	Oddział w Leszczynach
Oddział w Knurowie	Ekspozytura w Gierałtowicach
Oddział w Czerwionce-Leszczynach	Ekspozytura w Łaziskach Górnych
Oddział w Gliwicach	Ekspozytura w Rudzie Śląskiej
Oddział w Ornontowicach	Ekspozytura w Rudzińcu
Oddział w Orzeszu	Ekspozytura w Szczygłowicach
Oddział w Toszku	Ekspozytura w Czerwionce
Oddział w Zabrze	Ekspozytura w Wielowsi

Liczba jednostek organizacyjnych uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku 2017 o dwie ekspozytury, tj. w Chorzowie i w Knurowie.

2. Władze Banku

Na dzień 31 grudnia 2018 r. władze statutowe Banku pracowały w niezmienionym składzie w porównaniu do 31 grudnia 2017 r.

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

Dariusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezes Zarządu
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezes ds. handlowych

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 82 posiedzenia, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymane informacje zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjętych zostało 887 uchwał i 71 zarządzeń.

W 2018 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie został poddany kontroli audytu wewnętrznego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Ponadto zostały przeprowadzone następujące kontrole:

- Kontrola BFG w dniach od 7 do 9 listopada 2018 r.,
- Kontrola Departamentu Kontroli Banku BPS SA w okresie od 22 do 27 listopada 2018 r.,
- Lustracja KZBS w dniach od 30 lipca do 14 sierpnia 2018 r.

Bank był zobowiązany do sporządzenia BION wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Zarząd opracował Plan Ochrony Kapitału i przedłożył Komisji Nadzoru Finansowego, którego celem jest spełnienie wymogu połączonego bufora w zakresie współczynników. Plan Ochrony Kapitału uzyskał akceptację Komisji.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 12 marca 2019 r. jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Dariusza Wójcika na stanowisko Prezesa Zarządu. Rada Nadzorcza Uchwałą 3/3/2019 w dniu 26.03.2019 r. powołała na stanowisko Prezesa Zarządu Pana Dariusza Wójcika.

RADA NADZORCZA

W okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku Rada Nadzorcza pracowała w składzie :

Bogusław Mierzwa	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Józefa Bekus	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Antoni Ochojski	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Edward Bohdan	Członek Rady Nadzorczej
Henryk Rożek	Członek Rady Nadzorczej
Robert Ratajczak	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Jurczyga	Członek Rady Nadzorczej
Zdzisław Czapko	Członek Rady Nadzorczej

Został powołany:

- 1) Komitet Audytu, który realizuje zadania wynikające z art.129 ust.1, ust.3, ust.5 i ust.6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. W skład Komitetu Audytu wchodzi:
 - Eugeniusz Jurczyga – przewodniczący,
 - Edward Bohdan – zastępca przewodniczącego,
 - Józefa Bekus – członek.
- 2) Komitet ds. wynagrodzeń - Komitet ds. wynagrodzeń nie spełnia kryteriów określonych w art.95 Dyrektywy 2013/36/UE z 26 czerwca 2013r., gdyż Bank nie ma obowiązku powoływania takiego Komitetu. Jednakże Komitet powołany został przez Radę Nadzorczą Banku spośród członków Rady Nadzorczej, do którego zadań należy:
 - a) monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze,
 - b) wydawanie opinii na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym wysokości i składników wynagrodzeń, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro banku, interes udziałowców, inwestorów,

- c) nadzorowanie polityki w zakresie obowiązującego w Banku systemu wynagrodzeń,
- d) dokonywanie oceny kompetencji i reputacji:
 - kandydatów na Członków Zarządu,
 - członków Zarządu,
 - Zarządu Banku jako organu kolegialnego, zgodnie z procedurą odpowiedniości.

W skład Komitetu ds. wynagrodzeń wchodzi:

- Bogusław Mierzwa – przewodniczący,
- Antoni Ochojski – zastępca przewodniczącego,
- Józefa Bekus – członek.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

- Zebranie Przedstawicieli Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie odbyło się w dniu 22 maja 2018 roku.

3. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Sytuacja w zakresie zatrudnienia na 31.12.2018 roku przedstawia się następująco:

- większość pracowników Banku to kobiety, które stanowią aż 86% całej kadry pracowniczej,
- struktura wg wieku pracownika:
 - 26-40 lat - 54 osoby
 - 41-50 lat - 70 osób,
 - powyżej 50 lat - 42 osoby
- 63% to pracownicy z wyższym wykształceniem,
- w strukturze wg stażu pracy pracownika 77% pracowników jest ze stażem powyżej 15 lat pracy.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.
Liczba osób zatrudnionych ogółem	166
Liczba osób ze stażem pracy do 5 lat	4
Liczba osób ze stażem pracy 5-15 lata	34
Liczba osób ze stażem pracy powyżej 15 lat	128
Udział osób z wyższym wykształceniem (%)	104 osoby, tj. 63%
Udział osób ze średnim wykształceniem (%)	58 osób tj. 35%

W roku 2018 zaplanowano organizację szkoleń na podstawie bieżących potrzeb jak i wymagań stawianych Bankowi przez nadzór, analizy konkurencji i potrzeb rynku, zgłoszeń kierujących jednostkami i komórkami organizacyjnymi Centrali, w celu aktualizacji wiedzy lub zmiany zakresu pracy stanowiska, w formie zewnętrznej organizowanych za pośrednictwem znanych ośrodków szkoleniowych, jak i wewnętrznych.

W organizacji szkoleń w roku 2018 ustalono możliwość uzyskania dofinansowania w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania.

Zaplanowany poniższy tematyczny plan szkoleń został zrealizowany w całości:

1. wprowadzanych zmian i nowych wydanych przez KNF rekomendacjach, w celu ograniczenia ryzyka narażenia Banku na nieprawidłowy proces ich wdrożenia

- i realizacji,
- 2. ryzyk bankowych,
- 3. sprawozdawczości finansowej,
- 4. zmian w prawie pracy, wynagrodzeń, podatków,
- 5. administrowanie systemami informatycznymi,
- 6. prawa upadłościowego i naprawczego dla windykacji wierzytelności bankowych,
- 7. przeglądów zarządczych procesów, procedur, struktury organizacyjnej,
- 8. wdrożenia Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO),
- 9. wdrożenia polityki wynagrodzeń, utrzymywania wymogu połączonego kapitału i planów ochrony kapitału, obowiązków informacyjnych banku wobec BFG w zakresie przymusowej restrukturyzacji,

w tym poprzez udział w szkoleniach, warsztatach na podstawie bezpłatnych ofert, seminarium Cedur KNF, zaproszeń Banku Zrzeszającego, firm informatycznych itp.

W 2018 zrealizowano szkolenia w 65 tematach, w których uczestniczyło 209 pracowników. Koszty szkoleń wyniosły 51 976.31 zł, w tym dofinansowane z PSF w kwocie 11 222.40 zł.

Struktura organizacyjna Banku została dostosowana do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji KNF.

Wprowadzono zmiany w Regulaminie organizacyjnym i Regulaminie struktura organizacyjna, polegające na:

- 1. przekształcenie ABI w IOD,
- 2. wydzieleniu w Departamencie Handlowym funkcji Skarbnika
- 3. wydzieleniu w Departamencie Wierzytelności Trudnych, samodzielnego Stanowiska ds. Restrukturyzacji.

4. Zasady Ładu Korporacyjnego

W Banku zostały przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (produkty, rynek, umowy)

1. Informacje o podstawowych produktach i/lub usługach wraz z ich określeniem wartościowymi, ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów i usług albo ich grup, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

1.1. Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku

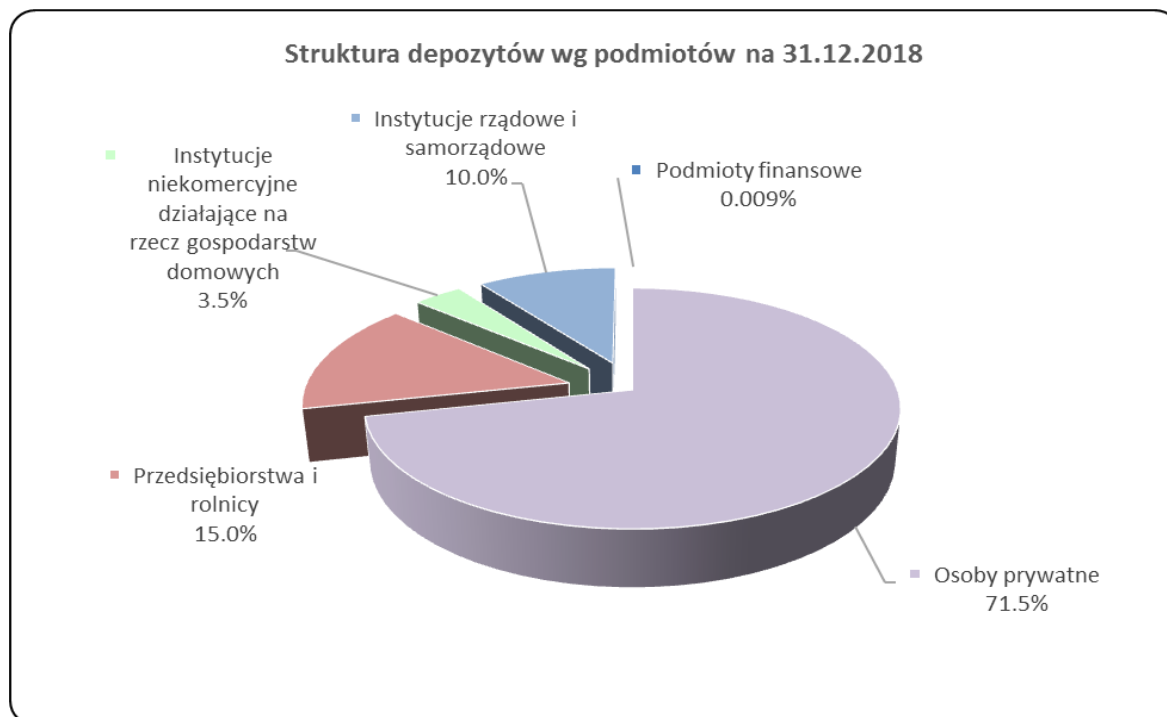
W roku 2018 Bank realizował zadania określone w „Strategii zarządzania bankiem Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na lata 2017-2020”, w Planie ekonomiczno-finansowym Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na rok 2018 r., Programie Postępowania Naprawczego na lata 2017-2020 oraz Planie Ochrony Kapitału. Bank dążył do realizacji podstawowych celów strategicznych, tj. doskonalenia jakości obsługi klientów, wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania Banku oraz umacniania bazy kapitałowej.

Działalność depozytowa

Baza depozytowa ogółem stanowiła ponad 90% pasywów. Depozyty ogółem wraz z odsetkami podmiotów finansowych, niefinansowych i budżetowych wynosiły na koniec 2018 roku **607 055** tys. zł i nastąpił wzrost w stosunku do końca roku 2017 o 31 690 tys. zł, tj. o 5.51%.

Depozyty w tys. zł	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Dynamika 2018/2017
Podmioty finansowe	429	361	56	15.5%
Osoby prywatne	377 633	411 699	432 674	105.1%
Podmioty gospodarcze oraz rolnicy	80 474	83 690	90 581	108.2%
Instytucje niekomercyjne dział. na rzecz gosp. domowych	17 610	18 236	21 297	116.8%
Instytucje rządowe i samorządowe	49	59 382	60 415	101.7%
Depozyty razem, w tym:	525 789	573 367	605 023	105.5%
Odsetki	1 621	1 976	2 030	102.7%
Pozostałe zobowiązania	184	21	2	9.5%
Depozyty ogółem	527 594	575 365	607 055	105.5%

W strukturze bazy depozytowej na koniec 2018 roku najważniejszą pozycję stanowią osoby prywatne, bo 71.5% depozytów ogółem, następnie przedsiębiorstwa i rolnicy – 15%, instytucje rządowe i samorządowe – 10% oraz pozostałe podmioty – 3.5%. Struktura depozytów na dzień 31.12.2018 r. nie zmieniła się znacząco w porównaniu do roku 2017 i została przedstawiona na poniższym wykresie.

W strukturze depozytów wg terminów produktów (sprawozdawczość FINREP) 48.6% stanowią depozyty bieżące, 50.8% - depozyty terminowe, zaś pozostałe – 0.7% depozytów ogółem. W strukturze depozytów terminowych najważniejsze miejsce zajmują depozyty z terminem > 6 miesięcy <= 1 rok, bo 25.6% depozytów ogółem oraz z terminem > 3 miesięcy <= 6 miesięcy – 13.5%.

Działalność kredytowa

Portfel kredytowy netto (kredyty ogółem wraz z odsetkami pomniejszone o rezerwy oraz ESP) ukształtował się na poziomie **300 428** tys. zł i nastąpił spadek w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 34 666 tys., tj. 10.3%. Dynamika akcji kredytowej była niższa aniżeli dynamika depozytów.

Kredyty brutto ukształtowały się na poziomie **328 229** tys. zł i nastąpił ich spadek do roku poprzedniego o 32 323 tys. zł, tj. 9%.

Wskaźnik jakości kredytów brutto ukształtował się na poziomie 17.12% i był wyższy w odniesieniu do końca roku 2017 o 2.06 pp.

Kredyty w tys. zł	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Dynamika 2018/2017	
Kredyty ogółem (kapitał)	341 877	352 541	318 883	-33 658	90.5%
Odsetki	10 623	10 832	11 700	868	108.0%
ESP	3 272	2 820	2 355	-465	83.5%
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	13 954	25 458	27 801	2 343	109.2%
Kredyty brutto	349 228	360 552	328 229	-32 323	91.0%
Kredyty netto	335 274	335 094	300 428	-34 666	89.7%

W **strukturze kredytów wg podmiotów** na dzień 31.12.2018 r. najważniejszą pozycję stanowią przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie, bo 40.7% oraz przedsiębiorcy indywidualni – 29.6%. Następnie osoby prywatne – 13.9%, rolnicy – 4.6%, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych – 5.2%, instytucje rządowe i samorządowe – 5.1% oraz podmioty finansowe – 0.9%.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów na dzień 31.12.2018 r. została przedstawiona w poniższej tabeli.

Kredyty wg podmiotów (kapitał) w tys. zł.	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Dynamika 2018/2017	
Razem	341 877	352 541	318 883	-33 658	90.5%
Sektor finansowy	4 411	3 950	2 838	-1 112	71.9%
Sektor niefinansowy	324 924	338 302	299 925	-38 377	88.7%
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	150 972	160 521	129 733	-30 788	80.8%
Przedsiębiorcy indywidualni	106 139	103 470	94 426	-9 044	91.3%
Osoby prywatne	41 843	41 953	44 429	2 476	105.9%
Rolnicy indywidualni	16 776	16 644	14 700	-1 944	88.3%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	9 194	15 714	16 637	923	105.9%
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	12 542	10 289	16 120	5 831	156.7%

Pozostała działalność

Ważną działalnością Banku jest działalność rozliczeniowa, obsługa gotówkowa klientów oraz rozliczenia dewizowe. Działalność rozliczeniowa w znacznej mierze realizowana jest za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej. W 2018 roku z bankowości elektronicznej korzystało 49% klientów Banku, którzy zrealizowali 764 209 sztuk przelewów, co stanowi 74% wszystkich przelewów zrealizowanych w Banku.

W roku 2018 w systemie bankowości elektronicznej złożono o 32 856 sztuk przelewów więcej niż w 2017 roku. Natomiast w placówkach Banku złożono o 26 252 sztuk przelewów mniej niż w 2017 roku. Widoczny jest trend wzrostowy w łącznej ilości składanych przelewów w naszym Banku.

Działalność dewizowa jest traktowana jako uzupełnienie oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, lecz nie stanowi bezpośredniego źródła wzrostu dochodów Banku. W głównej mierze to rachunki prowadzone w walucie EURO dla osób fizycznych. W porównaniu do roku 2017 nastąpił wzrost rachunków walutowych rozliczeniowo-oszczędnościowych o 24 rachunki. Wynik na działalności dewizowej wyniósł 180 tys. zł i jest wyższy o 44 tys. zł. w porównaniu do roku 2017.

1.2 Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

Oferta Banku kierowana jest dla segmentu klienta detalicznego oraz segmentu klienta instytucjonalnego, w tym również jednostek samorządu terytorialnego. O.K. Bank Spółdzielczy w 2018 roku w swojej podstawowej ofercie posiadał rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe, oszczędnościowe dla osób fizycznych, rachunki rozliczeniowe dla podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego, lokaty terminowe i kredyty. Rachunki prowadzone są w PLN oraz w walutach obcych tj. EUR i USD.

Bank oferuje dostęp do swoich podstawowych produktów zarówno w swoich placówkach jak również poprzez system bankowości elektronicznej. Oferta Banku prezentowana jest również na stronie internetowej www.okbank.pl, w bankomatach czy social media.

Bank konsekwentnie realizuje politykę budowania prostej i przejrzystej oferty produktowej m.in. poprzez jej modyfikację.

W 2018r. dokonano modyfikacji oferty kredytów gotówkowych, polegającej na zniwelowaniu różnic w okresie kredytowania oraz odstąpieniu od podziału oferty cenowej dla stałych klientów Banku oraz pozostałych klientów.

Na stronie internetowej www.okbank.pl wprowadzono nowy kanał dystrybucji kredytów gotówkowych w postaci narzędzia kalkulator kredytowy, który umożliwi zapoznanie się klienta z warunkami cenowymi kredytu gotówkowego, wstępne sprawdzenie jego zdolności kredytowej oraz udostępniony został formularz kontaktowy dla klientów.

Celem zwiększenia sprzedaży w segmencie klienta detalicznego do oferty wprowadzono promocje kredytów gotówkowych. „Lekki kredyt na wiosnę” to promocja kredytu gotówkowego standard, która obowiązywała w okresie od 16.04.2018r. do 05.06.2018r., oraz „Zimowa Oferta Kredytowa” obejmująca kredyt gotówkowy standard oraz kredyt gotówkowy Gotówka HIT OK i obowiązywała w okresie od 02.11.2018r. do 04.01.2019r.

Bank spełniając obowiązek ustawowy do swojej oferty wprowadził Podstawowy Rachunek Płatniczy dla klientów detalicznych oraz Rachunek VAT dla klientów instytucjonalnych.

Chcąc utrzymać pozytywny wizerunek, Bank był uczestnikiem wielu kampanii realizowanych w swoim najbliższym otoczeniu. Budując pozytywny wizerunek wśród młodych ludzi Bank jest uczestnikiem projektu BAKCYL ogólnopolskiego projektu sektora bankowego opracowanego na potrzeby edukacji finansowej młodych ludzi. Wolontariusze naszego Banku prowadzą lekcje z zakresu finansów dla uczniów z bliskiego otoczenia naszego Banku. Bank uczestniczył również w XI Spartakiadzie Przedszkolaków z sierżantem Hektorem w ramach programu profilaktycznego „Bezpieczny Świat Dziecka”.

Promowana była kampania społeczna pod hasłem „Warto bezgotówkowo” oraz kampania informacyjna „Uważaj na kryptowaluty”. W sierpniu 2018r. Bank po raz kolejny uczestniczył w wydarzeniu sportowym 74.Tour de Pologne.

2. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

2.1. Klienci - rok 2018

Bank świadczy usługi dla następujących grup klientów: małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, rolnicy, jednostki samorządowe. Prowadzi działalność zgodnie z możliwościami wewnętrznymi i wymogami rynku w zakresie oferowania produktów bankowych, które może świadczyć samodzielnie, a także w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym. Bank obsługuje swoich Klientów w 16 placówkach Banku. Zróżnicowanie rynku, na którym działają poszczególne placówki Banku zmusza do dywersyfikacji oferowanych produktów bankowych oraz kanałów dystrybucji.

W strukturze pasywów dominującą rolę odgrywały depozyty osób prywatnych.

Wśród depozytów osób prywatnych dominowały lokaty oszczędnościowe 6-miesięczne ze stałym oprocentowaniem oraz 12-miesięczne z oprocentowaniem zmiennym.

2.2. Sprzedaż poszczególnych produktów i usług w 2018 roku

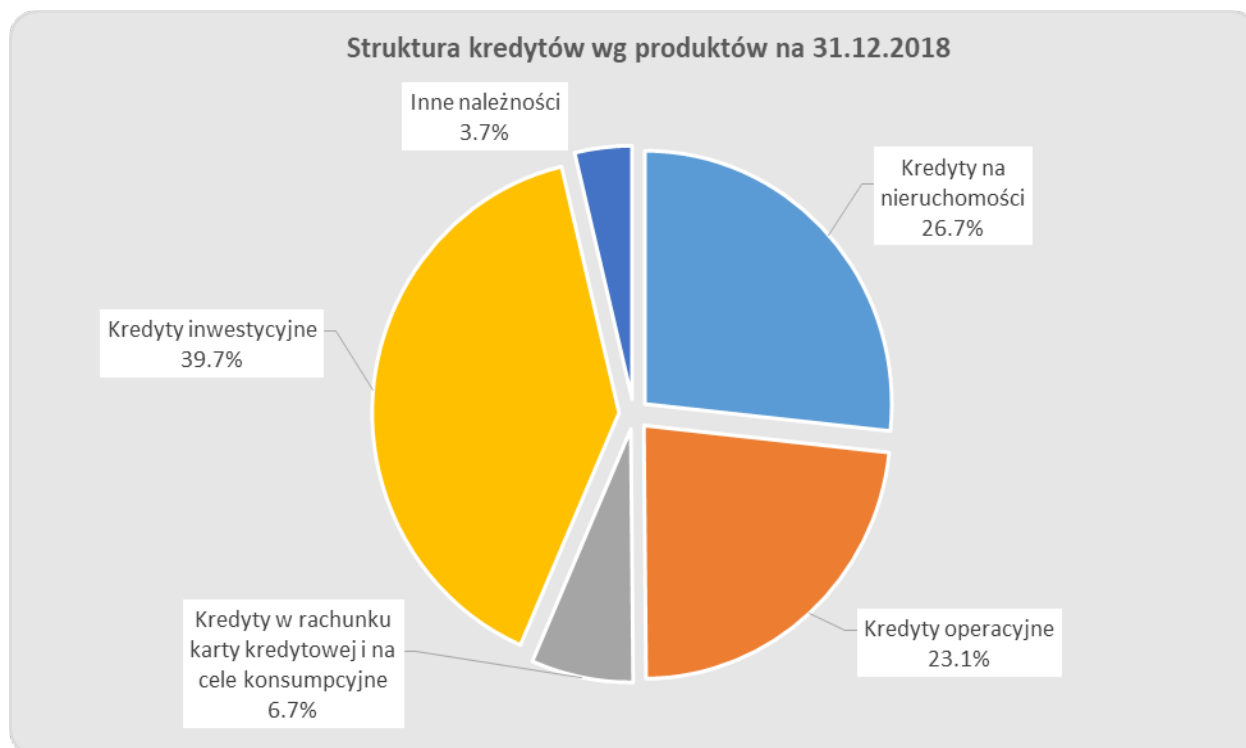
KREDYTY

Kredyty wg produktów w tys. zł	31.12.2016	Struktura	31.12.2017	Struktura	31.12.2018	Struktura	Dynamika 2018/2017
Kredyty operacyjne	95 974	27.5%	83 938	23.3%	75 972	23.1%	-7 966
Kredyty w rachunku karty kredytowej	277	0.1%	288	0.1%	227	0.1%	-61
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	51	0.0%	15	0.0%	0	0.0%	-15
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	21 149	6.1%	19 235	5.3%	20 936	6.4%	1 701
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	953	0.3%	677	0.2%	790	0.2%	113
Kredyty inwestycyjne	136 376	39.1%	146 234	40.6%	130 340	39.7%	-15 894
Kredyty na nieruchomości:	78 930	22.6%	88 980	24.7%	87 657	26.7%	-1 323
- mieszkaniowe	35 552	10.2%	38 905	10.8%	43 139	13.1%	4 234
- komercyjne	4 037	1.2%	3 525	0.9%	2 063	0.6%	-1 189
- pozostałe	39 341	11.3%	46 823	13.0%	42 455	12.9%	-4 368
Inne należności	15 518	4.4%	21 185	5.9%	12 307	3.7%	-8 878
Kredyty brutto	349 228	100.0%	360 552	100.0%	328 229	100.0%	-32 323

Źródło: Sprawozdanie FINREP

W całym 2018 roku Bank udzielił 944 kredyty na łączną kwotę 75 070 tys. zł, w tym 780 kredytów dla osób fizycznych na kwotę 13 820 tys. zł.

Kredyty brutto zmniejszyły się w porównaniu do roku 2017 o 32 323 tys. zł. Największy przyrost odnotowano w kredytach na nieruchomości mieszkaniowe, bo o 4 234 tys. zł (10.9%) oraz w kredytach na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe – 1 701 tys. zł (9.4%). Największy spadek w odniesieniu do roku 2017 nastąpił w grupie kredytów inwestycyjnych, bo o 15 894 tys. zł (10.9%). W strukturze kredytów dominują kredyty inwestycyjne i na nieruchomości.

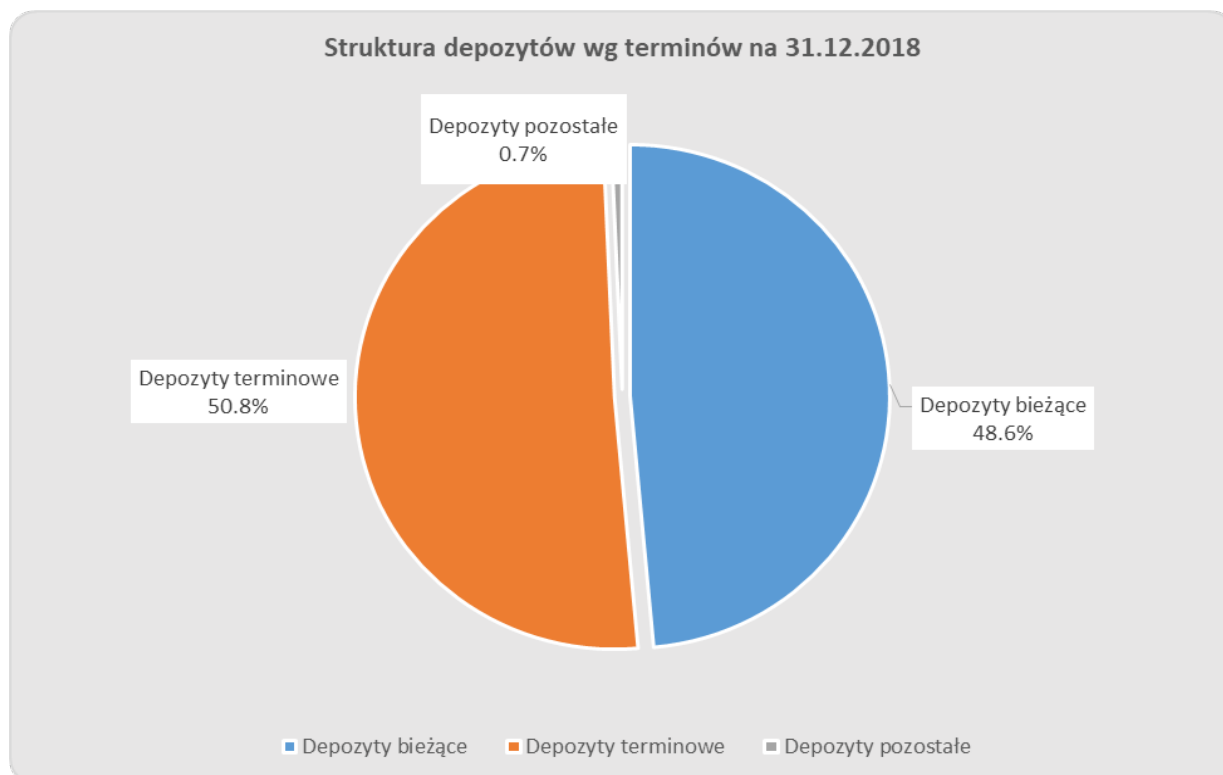
DEPOZYTY

Depozyty wg terminów produktów (z odsetkami) w tys. zł	31.12.2016	Struktura	31.12.2017	Struktura	31.12.2018	Struktura	Dynamika 2018/2017
Depozyty razem	527 593	100.0%	575 365	100.0%	607 055	100.0%	31 691
Depozyty bieżące	205 640	39.0%	261 505	45.5%	294 771	48.6%	33 266
Depozyty terminowe, w tym:	317 206	60.1%	309 431	53.8%	308 106	50.8%	-1 326
<= 1 miesiąca	19 849	3.8%	10 930	1.9%	17 285	2.8%	6 355
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	33 960	6.4%	33 692	5.9%	31 405	5.2%	-2 287
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	129 477	24.5%	111 878	19.4%	81 707	13.5%	-30 171
> 6 miesięcy <= 1 roku	130 442	24.7%	142 521	24.8%	155 178	25.6%	12 658
> 1 roku <= 2 lat	2 290	0.4%	5 493	1.0%	11 574	1.9%	6 081
> 2 lat	1 188	0.2%	4 917	0.9%	10 956	1.8%	6 038
Depozyty pozostałe, w tym:	4 747	0.9%	4 428	0.8%	4 178	0.7%	-251
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	2 255	0.4%	1 801	0.3%	990	0.2%	-811
depozyty nierezydenta	2 058	0.4%	2 600	0.5%	3 129	0.5%	528
depozyty zablokowane i z terminem wypowiedzenia	434	0.1%	27	0.0%	59	0.0%	32

Źródło: Sprawozdanie FINREP

W całym 2018 roku tylko na rachunkach lokat terminowych takich jak: 3-miesięczna lokata dla firm oraz lokaty 3, 6, 12, 24 i 36-miesięczne dla osób prywatnych Bank pozyskał 120 664 tys. zł (4192 rachunki).

W porównaniu do końca roku 2017 największy przyrost odnotowano w depozytach bieżących, bo o 33 266 tys. zł, tj. 12.7%, zaś największy spadek nastąpił w depozytach terminowych > 3 miesięcy <= 6 miesięcy – 30 171 tys. zł (27%). W strukturze depozytów dominują depozyty terminowe, w których z kolei dominują lokaty z terminem od 6 miesięcy do 1 roku włącznie oraz od 3 miesięcy do 6 miesięcy włącznie.

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

3.1. UMOWY UBEZPIECZENIA

Bank zawarł umowy z następującymi firmami:

- Towarzystwem Ubezpieczeniowym Warta S.A.,
- Leadenhall Polska S.A., TUiR Allianz S.A., Colonnade (wcześniej AIG) - zawarte za pośrednictwem Domu Brokerskiego Bankowości Spółdzielczej Sp. z o. o.

Umowy dotyczyły: odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenia gotówki od zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem, ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych (budynki i budowle itp.), ubezpieczenia sprzętu elektronicznego OC Zarządu i RN, ochrony bezpieczeństwa informacji, nadużycia w Instytucjach Finansowych i OC Instytucji Finansowej.

3.2. UMOWY WSPÓŁPRACY Z INNYMI BANKAMI LUB INNYMI PODMIOTAMI

Bank/ podmiot, z którym współpracujemy	Okres współpracy	Czego dotyczy
ASSECO POLAND S.A.	od 1998	System informatyczny defBank, CUI
ASSECO POLAND S.A.	od 08.2015	obsługa serwisowa sprzętu i oprogramowania systemowego
ASSECO POLAND S.A.	od 2018	obsługa serwisowa systemu e-zajęcia
EKOTRADE Sp. z o. o.	od 2014	Ochrona placówek banku
EKOTRADE Sp. z o. o.	od 2014	monitorowanie sygnałów lokalnego systemu alarmowego oraz podejmowanie interwencji
DUKAT Krzysztof Szewczyk	od 2005	transport środków pieniężnych

<i>I-BS .PL Sp. z o. o.</i>	<i>od 2011</i>	<i>Obsługa systemu bankowości elektronicznej, modułu EZIRO, SZRB</i>
<i>BLUE MEDIA S.A.</i>	<i>od 2014</i>	<i>System płatności BlueCash</i>
<i>COMP Beskidy K. Głombik i S. Michalak</i>	<i>od 2007</i>	<i>serwis systemu AS oraz wybranych analiz ekonomicznych</i>
<i>STRONG – PC Tomasz Piekarski</i>	<i>od 2016</i>	<i>hosting poczty elektronicznej zewnętrznej</i>
<i>IT Card S.A.</i>	<i>od 2011</i>	<i>Zarządzanie i obsługa bankomatów oraz obsługa transakcji realizowanych w bankomatach</i>
<i>IT Card S.A.</i>	<i>od 12.2015</i>	<i>serwis telefoniczny, faksowy i poprzez pocztę elektroniczną (e-mail) – CONTACT CENTER</i>
<i>IT Card S.A.</i>	<i>od 2015</i>	<i>serwis w zakresie łączności GPRS do bankomatów</i>
<i>WINCOR NIXDORF SP. z o.o.</i>	<i>od 2014</i>	<i>serwis pogwarancyjny i monitoring bankomatów</i>
<i>3S S.A.(wcześniej TKP SA)</i>	<i>od 2012</i>	<i>usługi telekomunikacyjne, w tym transmisji danych</i>
<i>BPS S.A., BlueNet Sp. z o.o.</i>	<i>od 2009</i>	<i>serwis w zakresie łączności GPRS do bankomatów</i>
<i>BPS S.A.</i>	<i>od 2009</i>	<i>serwis systemu Cardon</i>
<i>BPS S.A., IT BPS Sp. z o.o. z późniejszymi zmianami</i>	<i>od 31.12.2013</i>	<i>Na korzystanie z serwisu internetowego</i>
<i>BPS S.A.</i>	<i>od 2013</i>	<i>W zakresie obsługi kart płatniczych we współpracy z IT Card</i>
<i>BPS S.A.</i>	<i>od 2018</i>	<i>komunikowanie się za pośrednictwem usługi Biznesowy VPN</i>

3.3. UMOWY ZRZESZENIA

Bank zawarł Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie w dniu 27 marca 2002 r.

3.4. UMOWA SYSTEM OCHRONY ZRZESZENIA BPS

Bank zawarł umowę z Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w dniu 31 grudnia 2015 r.

3.5. UMOWY KONSORCJUM

Na dzień 31 grudnia 2018r. OK. Bank Spółdzielczy ma zawartych łącznie w konsorcjach z BPS SA i bankami spółdzielczymi 20 umów na łączną pierwotną kwotę umowną 118 809 tys. zł, w tym jako bank inicjujący (13 umów) na dzień 31.12.2018r. posiada zaangażowanie na kwotę 15 421 tys. oraz jako bank uczestnik (7 umów) na dzień 31.12.2018r. posiada zaangażowanie na kwotę 10 342 tys. zł.

3.6. UMOWA O ZACIĄgniĘCIE ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANEGO

Bank nie zawarł umowy Pożyczki podporządkowanej w 2018 roku.

3.7. POZOSTAŁE UMOWY

- Umowa odpożyczenia z linii EBOiR dla Banku Spółdzielczego nr 09/2012 zawarta dnia 7 listopada 2012 r. – zakończona w marcu 2018 r.

- Gwarancje de minimis PLD - Porozumienie o współpracy nr 54/PLD/2013 z dnia 26 marca 2013 r. zawarte pomiędzy BPS S.A. a O.K. Bankiem Spółdzielczym do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 2/PLD/2013 z dnia 4 marca 2013 r. zawartej pomiędzy BGK a BPS S.A.

III. OSIĄGNIĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU w 2018 roku

1. Kierunki rozwoju Banku

1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2018 r. to akcje i udziały o wartości 5 506 tys. zł.,
z tego akcje:

- 1) Akcje BPS S.A. – 5 490,5 tys. zł,

z tego udziały:

- 1) Spółdzielnia Mieszkaniowa Gliwice - 2,25 tys. zł,
- 2) Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych - 0,25 tys. zł,
- 3) Spółdzielnia SOZ BPS – 13 tys. zł.

Nastąpił spadek majątku finansowego z poziomu 6 004.5 tys. zł do 5 506 tys. zł, tj. o 8.31% w związku ze sprzedażą akcji ITCard.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych zmniejszyła się do poziomu 16 507 tys. zł, tj. o 11.29% w stosunku do roku ubiegłego.

W celu zachowania norm płynności oraz ograniczonych możliwości angażowania środków w kredyty, Bank inwestował wolne środki pieniężne w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym oraz bony pieniężne NBP. Ponadto dodatkowe środki zainwestowane były w obligacje komunalne JST. Zaangażowanie w certyfikaty inwestycyjne spadło o 63.22% i wyniosło na koniec 2018 roku wg wartości netto 560 tys. zł. Utworzono odpisy aktualizujące w wysokości 39.61%.

1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej.

W latach 2019-2020 Bank będzie funkcjonował w warunkach wysokiej konkurencji, w tym wynikającej z efektów konsolidacji sektora finansowego w Polsce oraz rozwoju innych instytucji finansowych. Jednocześnie zauważalny jest trend związany z likwidacją placówek banków komercyjnych jak i banków spółdzielczych oraz redukcją zatrudnienia w tych podmiotach. Podstawowy teren działania Banku wykazuje wysoką dynamikę rozwojową. Województwo śląskie mieści się w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski, między innymi poprzez lokalizację ośrodków przemysłowych.

Rada Polityki pieniężnej ocenia, że perspektywy krajowej koniunktury pozostają korzystne. W kolejnych kwartałach 2019 r. nastąpi jednak prawdopodobnie stopniowe obniżenie się tempa wzrostu PKB. Ponadto obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Prognozy makroekonomiczne uwzględniające wyniki prognoz makroekonomicznych Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych na lata 2019-2020:

- W latach 2019-2020 należy spodziewać się obniżenia dynamiki wzrostu PKB. W kolejnych kwartałach 2019 roku wzrost gospodarczy będzie zwalniał, co wynikać będzie przede

wszystkim z niedostatecznej dynamiki nakładów inwestycyjnych w poprzednich latach oraz czynników zewnętrznych – osłabienia popytu na rynkach eksportowych, a także z obniżenia dynamiki konsumpcji na rynku krajowym. W pierwszym kwartale 2019 roku tempo wzrostu obniży się do 4.1%, a następnie schodkowo spadać będzie do poziomu 3.5% w czwartym kwartale. Roczne tempo wzrostu w 2019 roku wyniesie 3.8%, a w 2020 roku obniży się jeszcze o 0.3 pp.

- Tempo wzrostu popytu krajowego zbliżone do obserwowanego w ostatnich trzech miesiącach ubiegłego roku utrzyma się także do końca 2019 roku. W całym 2019 roku popyt krajowy zwiększy się o 4.2%, a w następnym o 3.8%.
- Tempa wzrostu nakładów brutto na środki trwałe w latach 2019-2020 będą niższe niż w 2018 roku i wyniosą odpowiednio 6.7 oraz 6%. Jako że tempa te przewyższają tempo wzrostu PKB, zwiększy się stopa inwestycji w gospodarce narodowej, nadal jednak będą zbyt niskie w porównaniu do pożądanych dla utrzymania dynamicznego wzrostu gospodarczego w dłuższym okresie.
- W kolejnych kwartałach 2019 roku tempo wzrostu spożycia ogółem będzie stabilnie utrzymywać się na zbliżonym, choć nieco niższym poziomie. W całym 2019 roku wyniesie 4.1%, a w roku kolejnym zmniejszy się do 3.4%. Wpłynie na to przede wszystkim obniżenie się tempa wzrostu spożycia w sektorze gospodarstw domowych, czyli konsumpcji. Spożycie gospodarstw domowych w kolejnych dwóch latach zwiększy się odpowiednio o 4 i 3.5%.
- W latach 2019-2020 wartość dodana w budownictwie zwiększy się odpowiednio o 10.9% oraz 8.2%, a produkcja sprzedana budownictwa (w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób) wzrośnie odpowiednio o 10 i 7%.
- Wartość dodana w przemyśle zwiększy się w 2019 roku o 4.3% oraz o 4% w roku następnym, a produkcja sprzedana przemysłu odpowiednio o 4.5 oraz 4.1%. W 2019 roku nieco wolniejsze niż w przemyśle tempo wzrostu obserwowane będzie w usługach. Wartość dodana w usługach rynkowych zwiększy się wówczas o 4.2%. W roku następnym wartość dodana będzie rosła nieco szybciej w usługach rynkowych niż w przemyśle, a tempo wzrostu wyniesie o 4.1%
- W latach 2019-2020 obserwować będziemy jednak stabilną przewagę tempa wzrostu importu nad tempem wzrostu eksportu. Import wzrastał będzie w tym czasie odpowiednio o 5 i 4.5%, a eksport o 4.6 oraz 4.2%. Na pogorszenie salda handlowego wpływać będzie przede wszystkim nieco słabsza koniunktura w państwach Unii Europejskiej, w tym głównie w Niemczech.
- W nadchodzących miesiącach bezrobocie nadal będzie się obniżać w porównaniu z analogicznymi miesiącami roku poprzedniego. Na rynku pracy pogłębiać się będą także niedobory wykwalifikowanych pracowników. Dynamika spadku stopy bezrobocia rejestrowanego będzie jednak coraz niższa, a na koniec 2019 roku, stopa bezrobocia wyniesie 5.7%, czyli o 0.1 pp. mniej niż w 2018 roku. W 2020 roku stopa bezrobocia zwiększy się do poziomu 5.9%.
- W 2019 roku nieco wolniej niż w 2018 roku, chociaż nadal stosunkowo szybko, będą rosły przeciętne realne wynagrodzenia brutto. W 2019 roku tempo to obniży się do 4.6%, a w 2020 roku do 3.8%.
- W nadchodzących kwartałach ceny w Polsce będą wzrastać w sposób umiarkowany. W 2019 roku inflacja nie przekroczy poziomu wyznaczonego przez cel inflacyjny NBP, czyli 2.5%, a w roku następnym przekroczenie to mieścić się będzie w tzw. paśmie wahań tego celu. W roku bieżącym średni poziom inflacji wynosić będzie 2.1%, a jej poziom w grudniu wyniesie 2.5%. Z kolei w 2020 roku inflacja średnioroczna wyniesie 2.5%, a grudniowa 2.8%.

Otoczenie prawne:

- 1) uwzględnienie zmian systemowych w zakresie silnego uwierzytelniania zgodnie z Ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw;

- 2) stosowanie Rekomendacji „L” Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej roli biegłych rewidentów w procesie nadzoru nad bankami oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi;
- 3) wdrożenie Ustawy z dnia 17 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw;
- 4) przekazywanie informacji o schematach podatkowych zgodnie z Ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zmianie ustawy
- 5) stosowanie Wytycznych EBA w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego;
- 6) przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych i standardów rynkowych.

2. Inne działania

Realizowano długoterminową strategię rozwoju działalności Banku. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dokonano w Banku szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania m.in. opracowano i wdrożono wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- 1) bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- 2) uczestniczenie w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 3) z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować wprowadzenie kolejnych zmian mających na celu rozszerzenie i lepsze dostosowanie oferty Banku do aktualnych oczekiwań Klienta.

Bank odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrował się na poszerzaniu swojej oferty o coraz bardziej kompleksowe rozwiązania produktowe i nowe technologie informatyczne.

Bazując na doświadczeniach oraz pozycji rynkowej, jaką Bank wypracował w minionych latach, widzimy wiele szans na dalszy, dynamiczny rozwój.

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2018 roku koncentrowały się na kontynuowaniu promowania wizerunku Banku jako:

- Banku zrzeszonego w Grupie BPS,
- nowoczesnego banku spółdzielczego zaangażowanego w sprawy lokalne i instytucji zaufania publicznego,
- banku uniwersalnego, który w optymalny sposób dostosowuje swoją ofertę produktów i usług do dynamicznie zmieniających się potrzeb potencjalnego Klienta.

Najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2018 roku:

- wdrożenie nowoczesnego systemu responsywnej bankowości elektronicznej EBO RWD (nazwa handlowa OK@net RWD),
- udostępnienie dotychczasowym użytkownikom bankowości elektronicznej CUI (w segmencie klienta indywidualnego oraz segmencie klienta instytucjonalnego) systemu OK@net RWD,
- modyfikacja oferty kredytów gotówkowych celem budowania prostej i przejrzystej oferty kredytowej,
- udostępnienie na stronie www.okbank.pl narzędzia kalkulator kredytowy, który umożliwia zapoznanie się klienta z warunkami cenowymi kredytu gotówkowego, wstępne sprawdzenie zdolności kredytowej oraz wypełnienie przez klienta formularza kontaktowego,
- udostępnienie użytkownikom kart płatniczych usługi płatności mobilnych za pośrednictwem aplikacji Google Pay,
- wdrożenie Podstawowego Rachunku Płatniczego oraz Rachunku VAT,
- kontynuacja współpracy z Jednostkami Samorządu Terytorialnego.

W celu ciągłego budowania i utrzymania pozytywnego wizerunku w otoczeniu lokalnym Banku, w tym promowania marki Banku i podtrzymywania pozytywnych relacji z Klientem w 2018:

- uczestnictwo Banku w światowej klasy wydarzeniu sportowym 74.Tour de Pologne odcinek na 3 etapie – działania promocyjne w Oddziale Knurów,
- kampania informacyjna w ramach programu „Dobry Start” 300 dla Ucznia,
- Wywiad prasowy - Jubileusz 40- lecia wspólnych działań Banku z Gminą Czerwionka-Leszczyny,
- Wywiad prasowy z pracownikiem Banku „Bezpieczeństwo naszych Klientów to podstawa”,
- Zaistnienie banku w mediach społecznościowych na facebooku i instagramie,
- Liczne kampanie informacyjne,
- Udział w projektach edukacyjnych: Bakcyl bankowcy dla edukacji finansowej młodzieży, udział Banku w XI spartakiadzie przedszkolaków z Hektorem w ramach programu profilaktycznego „Bezpieczny Świat Dziecka”

W celu wzmocnienia wizerunku Banku na rynku jako aktywnego uczestnika w ogólnopolskich kampaniach społecznych w 2018r:

- uczestnictwo Banku w kampaniach realizowanych przez BPS SA:
 - ✓ Bank Spółdzielczy to dobry pomysł, Bezpieczeństwo Bankowości Internetowej – promowanie materiałów edukacyjnych dla Klientów, Bezpieczne finanse seniora, czyli jak nie paść ofiarą oszustwa metodą „na wnuczka”, „na policjanta”, Zadbaj o swoje bezpieczeństwo w internecie, Warto oszczędzać, Bezpieczny kredyt gotówkowy,
 - ✓ Kapania „Kibicuj z Bankami Spółdzielczymi z grupy BPS”.

Kontynuuje się również aktywną promocję uczestnictwa Klientów Banku:

- w promocjach dla użytkowników zbliżeniowych kart debetowych i kredytowych (dotyczy Klienta indywidualnego lub instytucjonalnego),
- do realizowania transakcji bezgotówkowych i realizacji zakupów przez internet (w tym PayByNet),
- w sprzedaży terminali Planet Pay i ELAVON jako elementu uzupełniającego w przygotowywanym programie rządowym Powszechnej Terminalizacji.

Uczestnictwo Klienta Banku w wyżej wymienionych promocjach to dla Banku promocja produktów bankowych, a dla Klienta możliwość korzystania z globalnych rabatów i uzyskania dodatkowych przychodów.

Ponadto w działaniach dotyczących produktów ubezpieczeniowych i pośrednictwa kredytowego:

W ramach współpracy z zakładami ubezpieczeń funkcjonują poniższe umowy:

- 1) Umowa o współpracy - MACIF Życie TUW SA z dnia 27.08.2012 r. nr 7836FIN/14050117 z późniejszymi zmianami,
- 2) Umowa agencyjna - MACIF Życie TUW z dnia 14.05.2015 r. nr 7836FIN3/14050117,
- 3) Umowa agencyjna nr 003671 zawarta z Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 01.11.2008 z późniejszymi zmianami,
- 4) Umowa agencyjna nr 002723 zawarta z Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z dnia 01.11.2008. z późniejszymi zmianami.

W roku 2018 nie podjęto współpracy z nowymi zakładami ubezpieczeń.

Na dzień 31.12.2018 r. odnotowano 7 czynnych umów tzw. pośrednictwa kredytowego, których zapisy zostały dostosowane do aktualnie obowiązujących regulacji wewnętrznych i zewnętrznych.

Współpraca z Bankiem Zrzeszającym: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

Kontynuacja współpracy w ramach:

- Programu Gwarancje de minimis (PLD).
- Kredytu z premią termomodernizacyjną i remontową.
- Kredytu technologicznego.
- wszystkich organizowanych konkursach w ramach banku zrzeszającego dedykowanego dla banków spółdzielczych.

IV. AKTUALNY (w 2018 roku) I PRZEWIDYWANY (na 2019 rok) STAN KAPITAŁOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU

1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 38 851.7 tys. zł i spadły w stosunku do 2017 r. o 2 228.9 tys. zł. na skutek odpisów amortyzacyjnych.

Fundusze własne Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. składały się z kapitałów Tier I w wysokości 34 449.2 tys. zł. oraz kapitałów Tier II w wysokości 4 402.5 tys. zł.

Udział kapitałów Tier I w funduszach własnych ogółem stanowił 88.67 %, natomiast kapitałów Tier II – 11.33 %. Jednocześnie kapitały Tier II nie przekraczają limitu 30 % kapitałów Tier I - stanowiły 12.78 % ich poziomu.

W skład kapitałów Tier I wchodzi kapitał podstawowy CET 1 oraz dodatkowy kapitał podstawowy AT1.

W kapitale Tier I kapitały podstawowe CET 1 w wysokości 33 466.3 tys. zł – obejmują m.in. następujące pozycje:

- Fundusz udziałowy wynoszący 883 tys. zł.,
- Fundusz zasobowy wynoszący 27 388 tys. zł.,
- Fundusz ogólnego ryzyka wynoszący 5 009 tys. zł.

Udziałowcami banku są przede wszystkim osoby fizyczne oraz osoby prawne. Na dzień 31 grudnia 2018 r. liczba udziałowców wyniosła 576 osób, w tym osoby fizyczne 565 i osoby prawne 11 i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 17 członków.

Kapitał założycielski wyniósł na 31 grudnia 2018 r. 28 554 tys. zł., tj. równowartość 6 640 tys. euro i tym samym znacząco przekracza wymaganą zapisami art. 12 Dyrektywy CRD IV równowartość 1 mln euro.

Bank utrzymywał na koniec grudnia 2018 r. fundusze własne na poziomie pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Prognozowane wybrane wielkości na 2019 rok

Bank planuje:

- wysokość sumy bilansowej na poziomie 580 801 tys. zł,
- wskaźnik jakości kredytów brutto na poziomie 10.64%,
- wskaźnik wyrezerwowania na poziomie 64.99%,
- wielkość bazy depozytowej na poziomie 519 365 tys. zł,
- fundusze własne na poziomie 38 451 tys. zł,
- zysk netto w wysokości 4 661 tys. zł.,
- łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12.35%.

Poniżej przedstawiono plan funduszy własnych na rok 2019.

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2017	31.12.2018	Plan 31.12.2019
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	41 081	38 852	38 451
Kapitał Tier I	33 881	34 449	35 769
Kapitał podstawowy CET1	32 207	33 466	35 485
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1) <i>(obligacje (-) wartości niematerialne i prawne w okresie przejściowym)</i>	1 674	983	284
Kapitał Tier II	7 200	4 402	2 682
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T II	7 200	4 402	2 682
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	31.12.2017	31.12.2018	Plan 31.12.2019
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	339 807	311 349	311 463
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE	31.12.2017	31.12.2018	Plan 31.12.2019
Współczynnik kapitałowy CET1	9.48 %	10.75 %	11.39 %
Współczynnik kapitałowy T1	9.97 %	11.06 %	11.48 %
Łączny współczynnik kapitałowy	12.09 %	12.48 %	12.35 %

Rachunek funduszy własnych został sporządzony z zastosowaniem postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013.

2. Informacje o zaciągniętych przez BS kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2018 roku

Kredyty

- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 26 marca 2013 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 26.03.2013 r do dnia 26.03.2019 r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.
- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 30.11.2015 do dnia 30.11.2021r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.

Gwarancje

OK. Bank Spółdzielczy na dzień 31.12.2018 r. posiadał 32 czynne gwarancje udzielone podmiotom niefinansowym na łączną kwotę 4 829 tys. zł.

3. Informacje o udzielonych przez BS podmiotom finansowym (przez BS innym Bankom, przez BS ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

Bank nie udzielił gwarancji i poręczeń podmiotom finansowym.

4. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Skala działalności banku mierzona sumą bilansową jest na poziomie wyższym od planowanego o 16.2% i wynosi 667 228 tys. zł.

Struktura aktywów uległa nieznaczącej zmianie na skutek:

1. wzrostu należności od sektora finansowego - plan przekroczony o 24.69%,
2. dłużne papiery wartościowe - plan wykonany w 130.93%.

Należności normalne i pod obserwacją zostały wykonane w 88.31%. Poziom należności w sytuacji zagrożonej ukształtował się na poziomie wyższym niż zakładano tj. 123.85% wielkości założonych w planie, przy czym struktura tych należności uległa znacznej zmianie w stosunku do założeń. Udział kredytów zagrożonych brutto w obliżu kredytowym brutto wynosi 17.12% i jest wyższy od planowanego o 4.28 pp. Faktyczna wartość kredytów zagrożonych jest wyższa od wartości planowanej o 10 822 tys. zł. Kwota utworzonych rezerw celowych jest wyższa o 1 mln zł od zaplanowanej.

Struktura pasywów nie uległa zmianie. Depozyty podmiotów niefinansowych, stanowiące główne źródło finansowania akcji kredytowej zostały wykonane w 116.44%, depozyty od sektora budżetowego w 133.98%, natomiast depozyty od sektora finansowego wykonano w 14%.

Założenia dotyczące wyniku finansowego brutto zostały zrealizowane w 29.23%.

Struktura funduszy własnych jest zgodna z planem, natomiast łączny współczynnik kapitałowy jest wyższy niż planowano o 0.22 pp. i wyniósł 12.48%.

Wskaźniki rentowności takie jak: ROA, ROE są niższe od wielkości planowanych.

5. Ocena wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku pomimo zadawalającej sytuacji w zakresie płynności bieżącej jest ciągłe dążenie do wzrostu stabilności źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i pozostałych podmiotów gospodarczych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych, a w efekcie, zapewnienie zdolności do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań przez Bank.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- 4) podejmowanie działań w zakresie utrzymania wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Poziom ryzyka płynności według stanu na dzień 31.12.2018 r. ukształtował się na umiarkowanym poziomie.

Wszystkie analizowane przez Bank wskaźniki ekonomiczne wpływające na ryzyko płynności, charakteryzują się poprawnym poziomem i dynamiką.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty sektora niefinansowego oraz jednostek budżetowych, których łączny udział w sumie bilansowej na dzień 31.12.2018 r. wyniósł 90.67 % - w tym depozyty sektora niefinansowego 80%.

Depozyty dużych deponentów na 31.12.2018 r. wynosiły 61 107 tys. zł i stanowiły 10.10% depozytów ogółem. Duże depozyty powyżej 1 mln. zł wynosiły 22 697 tys. zł. i stanowiły 3.75% depozytów ogółem.

Aktywa płynne Banku na koniec 2018 r. stanowiły 43% aktywów netto i w pełni pokrywały depozyty niestabilne.

Nadzorcze miary płynności wg Uchwały 386/2008 KNF, nadal znacznie przekraczały wymagane minimum na poziomie 1.00.

Bank spełniał wymóg płynności, o którym mowa w art.412 Rozporządzenia CRR tj. wskaźnik pokrycia dotyczący płynności krótkoterminowej LCR min 100% - na dzień 31.12.2018 r. ukształtował się na poziomie 382 % i był wyższy od łącznego wskaźnika LCR wyliczonego dla uczestników SSOZ BPS o 164 pp.

Pomimo zadowalającej sytuacji w zakresie bieżącej płynności stale zalecane są działania zmierzające do wzrostu stabilności źródeł finansowania, w szczególności pożądana jest dalsza dywersyfikacja źródeł finansowania oraz wydłużania terminów zapadalności zobowiązań.

Bank przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i zgodnie z zawartą Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest zobowiązany do utrzymywania środków na Rachunku Depozytu Obowiązkowego w kwocie, o wartości odpowiadającej 9 % średniego stanu depozytów w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa. Zgodnie z obowiązującymi w SSOZ BPS zasadami oceny punktowej Bank utrzymał ocenę częściową A, co świadczy o niskim poziomie ryzyka płynności.

V. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU Z INNYMI PODMIOTAMI

Bank posiada zaangażowanie na dzień 31 grudnia 2018 r. w akcje i obligacje BPS SA w kwocie 7 613.8 tys. zł (uwzględniający portfel dostępne do sprzedaży i utrzymane do terminu zapadalności). Bank spełnia warunek minimalnego zaangażowania określony w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, tj. min 7% kapitałów Tier 1 OK BS. W 2018 r. Bank sprzedał akcje IT Card. Portfel akcji BPS S.A. nie uległ zmianie w stosunku do roku 2017.

VI. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- udzielone kredyty oraz inne należności,
- aktywa utrzymywane do terminu zapadalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Lp.	Papiery wartościowe	31.12.2017	Struktura	31.12.2018	Struktura	Dynamika 4/2
0	1	2	3	4	5	6
1.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 334	8.12	20 854	13.88	223.00 %
	1.1. Instrumenty kapitałowe	7 526	6.55	14 066	9.36	186.00 %
	1.2. Instrumenty dłużne	1 808	1.57	6 788	4.52	359.00 %
2.	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	105 638	91.88	129 429	86.12	122.52 %
	2.1. Instrumenty dłużne (w tym bony pieniężne)	98 384	91.88	124 685	86.12	123.73 %
3.	Razem	114 972	100	150 283	100	112.21 %

W strukturze portfela papierów wartościowych w 2018 r. dominowały instrumenty dłużne **utrzymywane do terminu wymagalności**, na które składały się przede wszystkim bony pieniężne oraz obligacje komunalne i obligacje komercyjne. Instrumenty te stanowiły 86.12 % portfela.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe

Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze się wiąże z ryzykiem utraty części lub całego zainwestowanego kapitału. Instrumenty finansowe narażone są na ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej. Bank monitoruje podmioty, w które zamierza zainwestować środki. Bank nie inwestuje w instrumenty obciążone wysokim ryzykiem. Inwestuje środki w lokaty międzybankowe, bony pieniężne, bony skarbowe utrzymywane do terminu zapadalności. W roku 2018 Bank nie inwestował środków w certyfikaty inwestycyjne. Bank zaangażował środki w jednostki uczestnictwa w subportfele o niskim i umiarkowanym ryzyku.

3. Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2018 roku

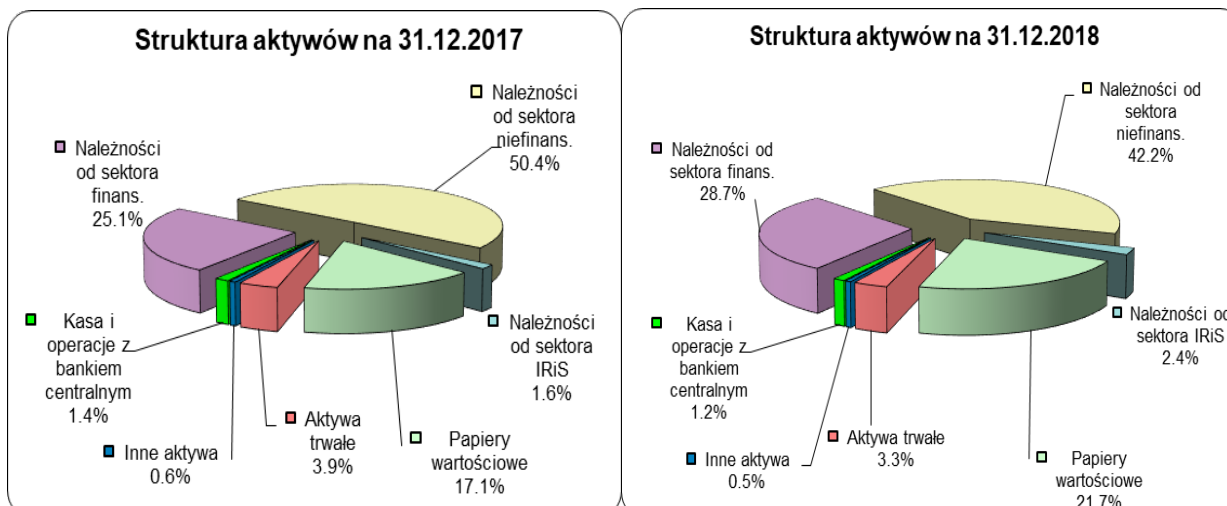
1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej

1.1 Bilans

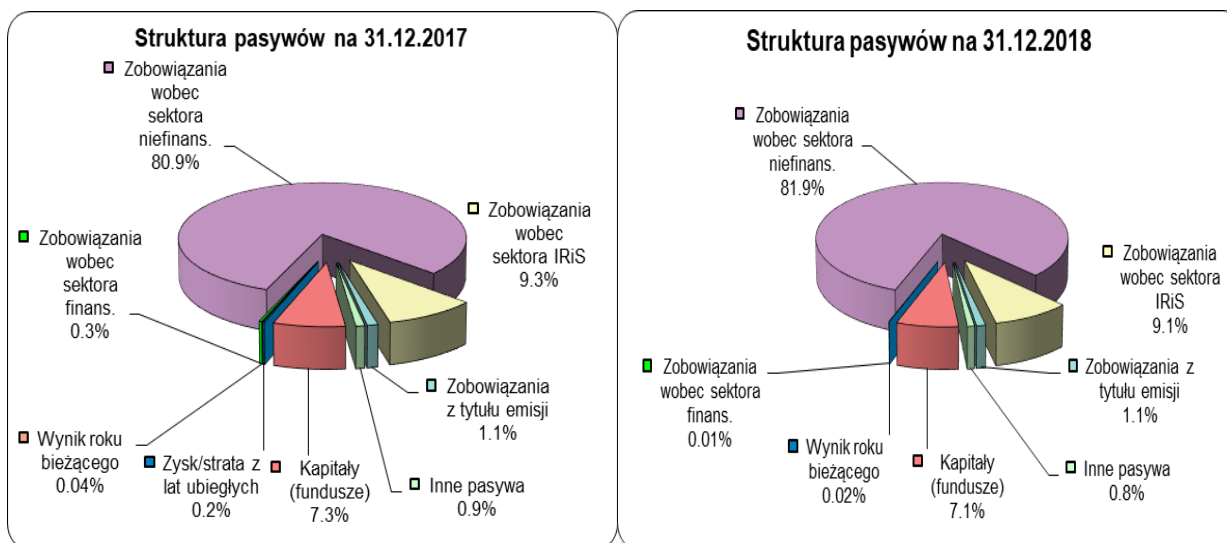
Rok 2018 zakończył się sumą bilansową w wysokości **667 271** tys. zł. Suma bilansowa jest wyższa w stosunku do grudnia 2017 r. o ponad 30.1 mln zł, tj. 4.7%. Bank osiągnął wynik finansowy netto w wysokości 137 tys. zł. Wzrost sumy bilansowej w odniesieniu do poprzedniego roku jest wynikiem w szczególności wzrostu zobowiązań wobec sektora niefinansowego oraz sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Bank posiadał znaczne nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym, w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe.

W strukturze aktywów Banku na dzień 31.12.2018 r. najważniejszą pozycją są należności od sektora niefinansowego, bo 42.2%. Pozostałymi pozycjami pod względem stopnia dochodowości są lokaty międzybankowe, które wraz z innymi należnościami od sektora finansowego stanowią 28.7% w strukturze aktywów oraz papiery wartościowe – 21.7%. Aktywa trwałe stanowią w strukturze 3.3%. Następnie należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiące 2.4% aktywów, kasa – 1.2% i inne aktywa – 0.5% aktywów ogółem. W strukturze aktywów w porównaniu do 2017 r. nastąpił spadek udziału należności od sektora niefinansowego, a wzrost udziału należności od sektora finansowego oraz portfela papierów wartościowych.

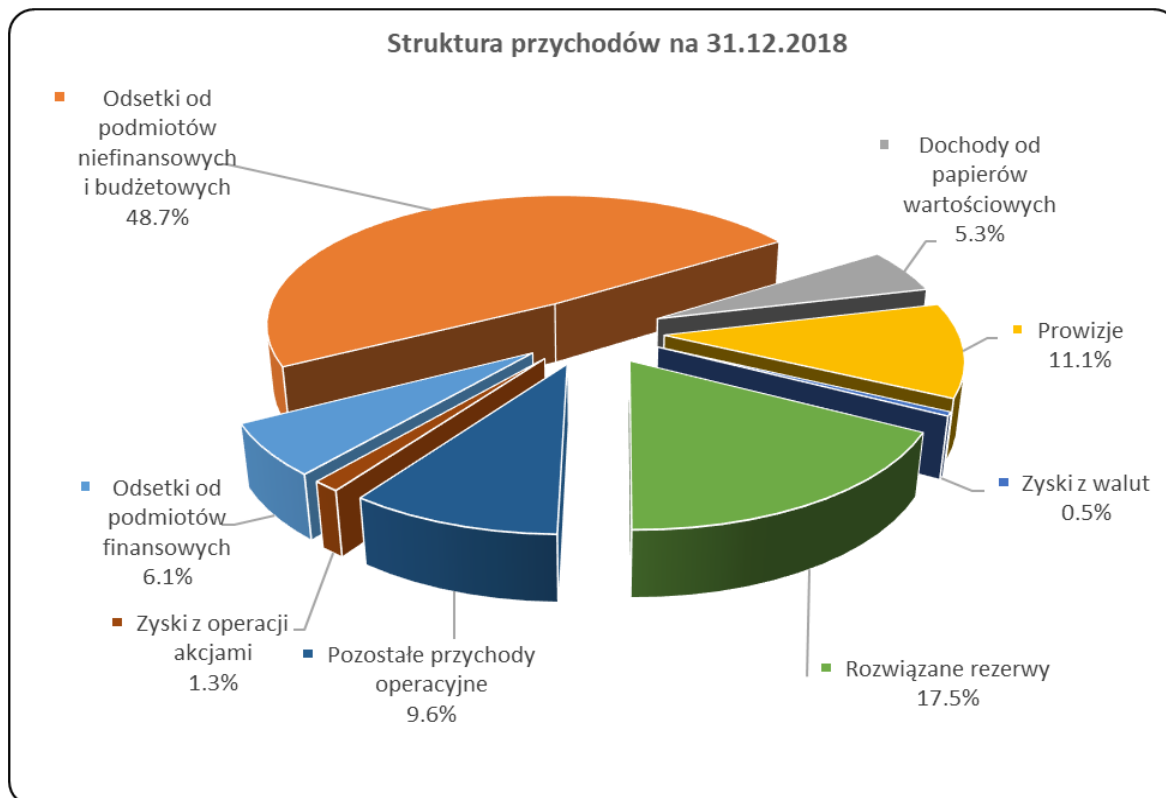

W strukturze pasywów na dzień 31.12.2018 r. najważniejszą pozycją są zobowiązania wobec klientów: wobec sektora niefinansowego stanowiące 81.9% pasywów ogółem, zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych – 9.1% oraz zobowiązania wobec sektora finansowego – 0.01%. Kapitały stanowią 7.1% pasywów ogółem. W strukturze są również inne pasywa, które stanowią 0.8% pasywów ogółem, zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych – 1.1%, a ponadto wynik roku bieżącego – 0.02%. W strukturze pasywów w porównaniu do 2017 r. nie zanotowano znaczących zmian.

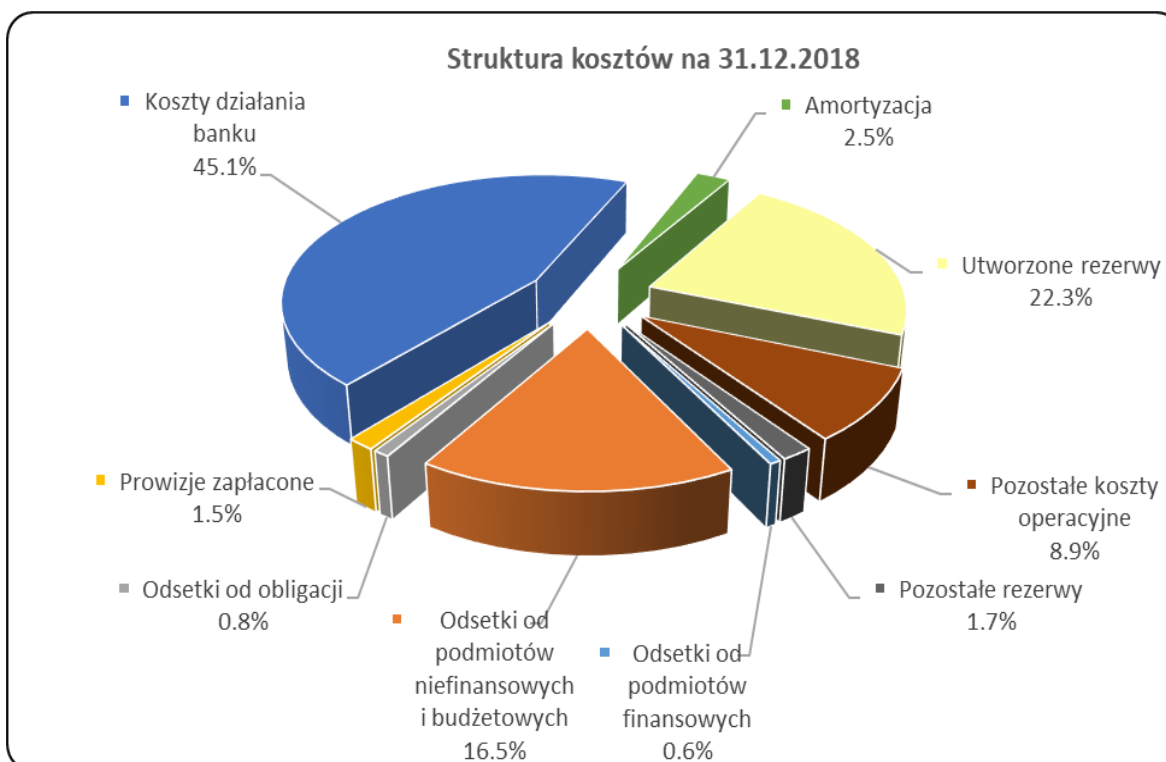

1.2 Rachunek zysków i strat

W strukturze przychodów na koniec 2018 roku najważniejsze miejsce zajmują odsetki od podmiotów niefinansowych i budżetowych, bo 48.7%, rozwiązane rezerwy – 17.5%, dochody z prowizji – 11.1% oraz pozostałe przychody operacyjne – 9.6%. W strukturze przychodów w odniesieniu do roku poprzedniego nastąpił wyraźny spadek przychodów odsetkowych od sektora niefinansowego i sektora instytucji rządowych i samorządowych, a także pozostałych przychodów operacyjnych oraz wzrost przychodów z rozwiązanych rezerw. Strukturę przychodów na koniec 2018 roku pokazano na poniższym wykresie.

W strukturze kosztów na 31.12.2018 r. najważniejszą pozycję stanowią koszty działania banku, bo ponad 45%, koszty odsetek od podmiotów niefinansowych i budżetowych – 16.5% oraz utworzone rezerwy – 22.3%. W strukturze kosztów w stosunku do roku poprzedniego wyraźnie zwiększył się udział kosztów utworzonych rezerw, zaś spadek kosztów działania Banku oraz kosztów odsetkowych. Strukturę kosztów na koniec 2018 roku pokazano poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy wygenerował dodatni wynik finansowy brutto w wysokości 415 tys. zł.

1.3. Analiza rentowności

Wynik finansowy

	31.12.2017	31.12.2018
Wynik brutto	629	415
Podatek dochodowy	349	278
Wynik netto	280	137

Bank osiągnął wynik finansowy netto na poziomie 137 tys. zł, co stanowiło 12.5% wartości planowanej. **Wskaźnik udziału kosztów działania w wyniku działalności bankowej** wyniósł 84.05% i jest wyższy o 2.09 pp. w stosunku do roku 2017. Celem Banku jest stopniowe obniżanie wskaźnika i uzyskanie go na poziomie poniżej 70%.

Wskaźnik rentowności aktywów

Stopa zwrotu z aktywów netto ROA ukształtowała się na dzień 31.12.2018 r. na poziomie 0.02% i jest niższa o 0.02 pp. niż na koniec roku 2017.

Marża

Marża operacyjna Banku wyniosła 2.98%.

2. System zarządzania Bankiem

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej. System zarządzania ryzykiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności. Komórka kontroli instytucjonalnej realizowała zadania określone w Planie kontroli oraz w matrycy funkcji kontroli, w szczególności dotyczące zarządzania ryzykami istotnymi.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank, uwzględnił wyniki z przeprowadzonych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
- 6) Raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią zarządzania ryzykiem oraz zasadami polityk ryzyka uznanych za istotne w działalności Banku.

Zarząd Banku koncentrował się w szczególności na następujących ryzykach:

- 1) Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji oraz rezydualne,
- 2) Ryzyko płynności,
- 3) Ryzyko stopy procentowej,
- 4) Ryzyko operacyjne,
- 5) Ryzyko walutowe,
- 6) Ryzyko braku zgodności,
- 7) Ryzyko niewypłacalności (kapitałowe),
- 8) Ryzyko wyniku finansowego,
- 9) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 10) oraz dodatkowo na: ryzyku utraty reputacji, modeli, makroekonomicznym, bancassurance, outsourcingu i modeli.

Rada Nadzorcza i Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie analiz i raportów sporządzanych zgodnie z informacją zarządczą.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych.

Ryzyko koncentracji zaangażowań to ryzyko nie wykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego,
- 3) tego samego regionu geograficznego,
- 4) tego samego instrumentu finansowego,
- 5) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Ryzyko rezydualne to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym,
- działania organizacyjno-proceduralne.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku jest portfel kredytowy. Wartość bilansowa brutto portfela kredytowego wg stanu na koniec 2018 roku wynosiła 328.2 mln. zł i spadła w ujęciu rocznym o 32 mln. zł, tj. o 9 %. Wskaźnik jakości kredytów wyniósł 17.12%.

Wskaźnik pokrycia rezerwami (rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności z rozpoznaną utratą wartości) wg stanu na koniec roku 2018 roku osiągnął wartość 49.06%.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

Kapitał wewnętrzny nie przekroczył limitu alokacji funduszy własnych w wysokości 87% i ukształtował się na poziomie 81.79 % funduszy własnych.

Bank nie jest Bankiem znacząco zaangażowanym w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

Bank realizował cele wyznaczone w polityce kredytowej oraz w planie ekonomiczno-finansowym.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów instrumentów finansowych i walut, wartości stopy procentowej oraz cen towarów; w przypadku Banku, ze względu na niską skalę prowadzonej działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe to ryzyko niebezpieczeństwa negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne wynikające z utrzymania otwartych pozycji w walutach obcych powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Całkowita otwarta pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 16.9 tys. zł. Relacja całkowitej pozycji walutowej do funduszy własnych Banku na koniec 2018 r. ukształtowała się na niskim poziomie 0,04 %. Limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego.

Na dzień 31.12.2018r., aktywa walutowe w wysokości 4 598.6 tys. zł stanowiły 0.68 % sumy bilansowej, pasywa walutowe w wysokości 4 587.4 tys. zł. - 0,69 % sumy bilansowej.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, dokonujące pomiaru wpływu otwartych pozycji walutowych na wynik z pozycji wymiany i fundusze własne, w wyniku zmiany wszystkich kursów walutowych o 30 %.

Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym, Bank monitoruje ekspozycję Banku na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających akceptowany przez Bank poziom ryzyka walutowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to związane jest z:

- ryzykiem przeszacowania,
- ryzykiem bazowym,
- ryzykiem opcji klienta,
- ryzykiem krzywej dochodowości;

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych)

w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,

- codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Ryzyko stopy procentowej w Banku ukształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- aktywa oprocentowane wyniosły 597 555 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2017 r. o 4.65% ,
- pasywa oprocentowane wyniosły 540 121 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2017 r. o 5.21%,
- średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3.30 % i spadło o 0,45pp. w stosunku do roku ubiegłego,
- średnie oprocentowanie pasywów wyniosło 1,22 % i spadło o 0,20 pp. w stosunku do roku ubiegłego,
- wystąpiła nadwyżka aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany w wysokości 57 434 tys. co stanowi 8.61 % wartości bilansowej aktywów,
- w przedziale do 12 miesięcy wystąpiła skumulowana luka dodatnia w kwocie 55 813 tys.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzono testy warunków skrajnych. W zakresie przeprowadzonych testów warunków skrajnych Bank w największym stopniu jest narażony na ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania w zakresie spadku stóp procentowych. Zmiana wyniku odsetkowego netto w skali roku przy założonym spadku stóp procentowych o 200 pb. na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 12.73 % funduszy własnych w związku z tym wystąpił wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w ramach kapitału wewnętrznego w wysokości 5 438 tys. zł.

Limity określające apetyt na ryzyko stopy procentowej były monitorowane, jednak poziom ryzyka stopy procentowej jest wysoki, o czym świadczy duża wrażliwość wyniku odsetkowego netto na ryzyko przeszacowania w przypadku spadku stóp procentowych. Bank realizował założenia przyjęte w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów: logistycznych, technicznych i teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne.

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości objętej limitami.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w szczególności w celu:

- a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank,
- c) zapobiegania powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

W 2018 roku zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie AZRO. Straty rzeczywiste i potencjalne z tytułu ryzyka operacyjnego w 2018 roku w kwocie 893.48 tys. zł są na poziomie umiarkowanym i stanowią 2.3% funduszy własnych na dzień 31.12.2018 r. oraz 24.92% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Straty mieszczą się w ustalonych rocznych limitach dotkliwości w poszczególnych rodzajach /kategoriach ryzyka i nie stwarzają istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku. Identyfikując ryzyko Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując plany

ciągłości działania. Bank wyznaczał wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to skutki nieprzestrzegania prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.

Celem pośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to ryzyko utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, utraty zdolności do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Bank dokonywał analizy zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując odpowiedni poziom aktywów płynnych.

Poziom ryzyka płynności na dzień 31.12.2018 r. ukształtował się na umiarkowanym poziomie. Baza depozytowa charakteryzuje się stabilnością. Depozyty sektora niefinansowego stanowiły główne źródło finansowania działalności banku.

Wartość aktywów płynnych, jaką Bank utrzymywał w okresie 2018 roku, przewyższała znacznie minimalny wymagany poziom 20 % aktywów netto. Testy warunków skrajnych świadczą o utrzymującej się bezpiecznej pozycji płynności. Bank na 31 grudnia 2018 r. nie tworzył wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

Współczynniki Nadzorczych miar płynności M3 i M4 wg Uchwały nr 386/2008 KNF na dzień 31.12.2018r. oraz w całym okresie 2018 roku, osiągnęły poprawne wielkości – powyżej limitów zewnętrznych, określonych Uchwałą KNF oraz wewnętrznych limitów Banku.

Bank realizował określone w Polityce zarządzania ryzykiem płynności i Polityce depozytowej wytyczne w zakresie utrzymania odpowiedniego poziomu stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych. Wyniki testów warunków skrajnych świadczą o umiarkowanym poziomie ryzyka płynności.

Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR oraz wskaźnik płynności długoterminowej - stabilnego finansowania NSFR, kształtowały się powyżej wymaganych, minimalnych limitów.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wskaźnik LCR liczony z wyłączeniem depozytu obowiązkowego wyniósł **275%**, wskaźnik LCR dzienny, liczony łącznie z depozytem obowiązkowym, ukształtował się na poziomie **382%**, wskaźnik NSFR wyniósł 154% - wskaźniki te ukształtowały się powyżej średnich wskaźników w SSOZ BPS.

Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskiwaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych.

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- b) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych,
- c) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Łącznie kapitały własne Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 38 852 tys. zł.

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 12.48%.

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Rodzaj ryzyka	Limit wymogów kapitałowych jako % funduszy własnych	Limit kwotowy	Wymóg kapitałowy	Poziom wykorzystania limitu	Udział w FW
Fundusze własne 31.12.2018	38 852				
Limity na ryzyka Filaru I	67.00%	26 031	24 908	95.69 %	64.11 %
Ryzyko kredytowe	57.50%	22 340	23 569	95.44 %	54.88 %
Ryzyko rynkowe	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko operacyjne	9.00%	3 691	3 615	97.16%	9.23 %
Limit łączny na ryzyka Filaru II	20.00%	7 770	6 869	88.40%	17.68 %
Ryzyko koncentracji	1.00%	389	0	0.00%	0.00%
Ryzyko stopy procentowej	12.00%	4 662	5 438	116.64 %	14.00 %
Ryzyko płynności	1.00%	389	0	0.00%	0.00%
Ryzyko wyniku finansowego	5.00%	1 943	1 042	53.64 %	2.68 %
Ryzyko niewypłacalności-kapitałowe	1.00%	389	389	100.00%	1.00%
Ryzyko braku zgodności	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko modeli	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko makroekonomiczne	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko utraty reputacji	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Razem	87.00%	33 801	31 777	94.01 %	81.79 %

Dodatkowo Bank szacuje wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka nie ujęte w kapitale regulacyjnym. Na dzień 31.12.2018r. Bank alokował fundusze własne na ryzyka filaru II w zakresie ryzyka stopy procentowej, wyniku finansowego i ryzyka kapitałowego.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Wskaźnik dźwigni	31.12.2017	31.12.2018
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1	4.79%	4.94%
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący definicję przejściową Kapitału Tier 1	5.19%	5.08%

Wskaźnik dźwigni finansowej ma na celu kontrolowanie poziomu zadłużenia Banku. Obecnie nie ma wyznaczonej minimalnej wartości wskaźnika, ale zostanie wyznaczony w kolejnych latach i Bank będzie zobowiązany do jego przestrzegania. Na chwilę obecną Bank jest zobowiązany do utrzymywania współczynnika dźwigni finansowej określonego przez SSOZ BPS na poziomie 3%.

Ryzyko wyniku finansowego

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest realizacja wyniku finansowego na poziomie wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału:

Realizacja celu dokonywana była poprzez:

1. przyjęcie oraz odpowiednie realizowanie planu ekonomiczno-finansowego na dany rok,
2. właściwy podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego,
3. nadzór nad efektywnością procesów zarządzania w zakresie wyniku finansowego.

W 2018 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za istotne.

3. Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

ZARZĄD BANKU:

Dariusz Wójcik	Prezes Zarządu	
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych	
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes ds. handlowych i IT	

Zatwierdzono Uchwałą Zarządu nr 8/16/OK./2019 z 27 marca 2019 r.